

De eerste overstroming

MANDY RONELLA

**DE
EERSTE
OVERSTROMING**
THE FLOOD TRILOGY 1

MR

De eerste overstroming (The Flood Trilogy #1)

© 2016 Mandy Ronella

omslagontwerp Mandy Ronella

ISBN 978 94 02 14976 0

www.bravenewbooks.nl/mandyronella

Er zal geen overstroming meer komen.

Dat zeggen ze in ieder geval.

De strijd tegen het water is voorbij. Eerst leefden de mensen nog in angst, maar nu niet meer.

Ik denk dat iedereen het ook echt gelooft en misschien is het ook wel waar. Misschien maak ik me gewoon te druk.

Ik kijk uit het raam van mijn kamer naar de zee. Achttien jaar geleden stonden er huizen, woonden er mensen en begon de zee ergens kilometers verderop pas. Als je in de verte kijkt, zie je soms nog hoge gebouwen uit het water steken, maar dat is alleen als de lucht helder is.

Ik woon in een van de huizen in Dorp 21 samen met mijn ouders. De huizen in het Dorp zijn bijna allemaal hetzelfde en staan hier al sinds de tweede helft van de twintigste eeuw. Dat was lang voor de overstroming. Ze zijn vervallen, maar daar heeft niemand eigenlijk last van.

We hebben in ieder geval een dak boven ons hoofd. Dat is niet overal zo.

Vandaag is het de laatste schooldag op de middelbare school en dat betekent eigenlijk dat het mijn allerlaatste schooldag ooit is.

Na de middelbare school kan je nog doorgaan naar een van de hogere scholen. Er zijn er drie van: Transport, Technology en Society, maar daar zal ik nooit naar toe gaan.

Voor Technology en Society moet je betalen, dus kunnen alleen mensen met ouders die Werkenden zijn zich daarvoor aanmelden.

Jammer dus dat ik én niks van Transport kan én mijn ouders Werklozen zijn.

Ik bak echt niks van de Transport-vakken, zoals Sport, Logistiek en Rijles. Elke keer als de docent schreeuwt wat voor

marteling hij nu weer in petto heeft, krijg ik de neiging om gewoon weg te rennen.

Dat is dus wel iets wat ik kan. Wegrennen. Alleen niet zo snel.

Transport is dan wel gratis voor iedereen, maar dat betekent niet dat iedereen die opleiding ook haalt. Eerst moet je een toelatingstest doen waarbij ze kijken of je wel geschikt bent. Ook moeten elk half jaar alle mensen die niet goed genoeg zijn eruit. Dat is ook zo bij Technology en Society.

Er is dus echt nul komma nul procent kans dat ik ooit word toegelaten bij Transport.

Het enige wat dan overblijft, is je aanmelden als Werkloze.

Bijna iedereen is Werkloze. Er zijn zo weinig banen, omdat alles is vervangen door machines.

Bij Geschiedenis hebben we geleerd dat mensen voor de technologische revolutie zelf moesten schoonmaken, andere mensen moesten verzorgen, en gegevens moesten invoeren en bijhouden in grote computers. Er waren zelfs mensen die je eten en drinken kwamen brengen.

Nu wordt alles gedaan door machines. De enige banen die nog over zijn, voor zover ik weet, zijn transporteurs, wetenschappers, operators en politici.

Transporteurs hebben ze ook steeds minder nodig. Maar het zal nog wel even duren voordat de wetenschappers iets hebben verzonnen om ook hen te vervangen.

Als je een baan wilt, zal je naar een van de hogere scholen moeten gaan. Of eigenlijk moet ik de Higher Schools zeggen, in het Engels.

Maar ook als je een van die opleidingen afrondt, is er nog kans dat je geen baan vindt en eindigt als Werkloze.

Er zijn ook mensen die er voor kiezen om Werkloze te zijn. Je hoeft niks te doen, je hoeft niet te werken, je huurt een goedkoop huis en elke maand krijg je een Werklozenuitkering.

Eigenlijk hebben die mensen die helemaal tevreden zijn met Werkloze zijn wel een punt. Als Werkende moet je bijna al je geld afgeven aan de belasting waar de overheid de Werklozenuitkeringen voor de Werklozen van betaald. Als

Werkloze hoef je in principe niets te doen en krijg je toch geld om van te leven.

Veel Werkenden zeggen dat ze zelf niet veel meer overhouden. Hoewel, ik denk dat ze veel meer hebben om van te leven dan wij. Misschien vinden zij wat ze hebben gewoon heel weinig, omdat ze in zo'n dure en grote huizen wonen en ze dus ook veel meer geld nodig hebben.

Een baan is niet het enige wat de Werkenden hebben wat de Werklozen niet hebben. Zij kunnen weg. Zij kunnen zelf kiezen waar ze gaan wonen. Zij kunnen de wereld in het echt gaan bekijken en niet alleen op het Internet, wat we in het Dorp trouwens ook niet meer hebben.

Ik ben jaloers op ze, ook al zou ik dat eigenlijk niet tegen iemand durven te zeggen.

Ik zit hier vast. Maar ja, wat kan ik er aan doen?

‘Hey Delta! Ben je er klaar voor?’ Alina staat voor mijn huis te wachten om samen naar school te gaan.

Ik ken Alina al heel lang. We zaten vroeger altijd in dezelfde klas. Al toen we klein waren, pasten we niet zo bij de andere leerlingen. We zijn allebei nogal stil en rustig en dat is iets wat vooral op school niet echt wordt gewaardeerd. Elke dag lopen we samen naar het station en pakken we de treif naar school.

‘Voor het advies?’ zeg ik.

‘Ja. Het lijkt me wel grappig om te weten waar ze me het meest geschikt voor vinden, ook al zal het bij jou niet zo’n verrassing zijn.’

‘Hoezo?’ Hier hebben we het eigenlijk nog nooit over gehad. We weten allebei dat ik geen kans maak om bij Transport toegelaten te worden, ook al zou ik het willen.

En Alina wil helemaal niet naar de hogere school. Zolang ik haar ken heeft ze altijd gewoon hier in het Dorp willen blijven, als Werkloze.

‘We moeten je helaas meedelen dat je voor geen van de drie scholen in aanmerking komt,’ zegt ze met strenge uitdrukking op haar gezicht. Daarna kijkt ze heel overdreven teleurgesteld.

‘Wat?’ Ineens slaat mijn hart over. Dat heb ik ook altijd als mijn naam wordt genoemd tijdens de les. Eerlijk gezegd heb ik niet zo veel nagedacht over mijn advies. Als ik heel eerlijk ben, ging ik er altijd van uit dat ik Society of Technology zou krijgen. In ieder geval niet Transport.

‘Nee, hoor. Jouw punten zijn bijna de hoogste van de klas. Nou ja, niet de hoogste. Maar wel van de Werklozen,’ zegt Alina.

‘Daar schiet ik alleen niks mee op.’ Als Werkloze schiet je er alleen iets mee op als je goed bent in de Transport-vakken.

‘Nou, dan blijf je toch lekker hier? Dan kunnen we samen proberen een Werklozencarrière op te bouwen,’ zegt ze vrolijk.

Een Werklozencarrière is eigenlijk gewoon een ander woord voor hobby. Het zijn banen zoals schilder, loodgieter of verzorger waar je anderen mee kunt helpen. Je krijgt er alleen geen geld voor, want bijna niemand geld heeft. Soms krijg je wat geld, maar niemand vraagt erom. Vaak krijg je er iets anders voor terug. Mijn moeder is bijvoorbeeld schilder en vaak krijgt ze wat eten of hout terug als ze de huizen van anderen schildert of haar schilderijen verruult.

‘Met bloemen, bedoel je?’

Alina’s hobby is bloemen kweken. De eerste bloem die ik ooit zag was toen we negen waren en zij een piepkleine bloem had weten te kweken. Ze had een paar kleine zaadjes gekregen op de markt en na ongeveer een jaar was dat veranderd in een klein bloempje in een speciaal kasje dat ze had gemaakt van oude spullen. We vonden onszelf heel wat, want bijna niemand heeft ooit een echte bloem gezien. Toen we de bloem aan haar ouders wilden laten zien, was hij alweer uit elkaar gevallen.

‘Niet per se. Ik zou van alles kunnen doen. Tijd genoeg! Na vandaag zijn we eindelijk vrij. We kunnen doen wat we willen.’

Dat is zo. We kunnen inderdaad alles doen wat we willen, behalve naar school gaan dan.

‘Jij krijgt heus wel Technology. Dat moet wel.’ Alina is enorm goed in Technology.

‘Echt niet. Ze kijken alleen maar naar je punten, hoor, en die zijn echt niet goed genoeg. Jij krijgt nog eerder Technology dan ik.’

Mijn punten zijn misschien hoger, maar toch weet ik dat Alina veel meer talent voor Technology heeft dan ik. Ik leer gewoon de tekst in het boek uit mijn hoofd en beantwoord de vragen van het proefwerk.

‘Ik wed dat jij Society krijgt en ik Transport,’ zegt ze wat serieuzer. Ze kapt haar zin ineens af alsof ze expres een dramatische stilte wilde laten vallen.

Europese Geschiedenis, Culturele Verschillen, Centrale Overheidsleer en Engelse Integratie zijn vakken die belangrijk zijn voor Society. Het zijn vooral de vakken waar je veel voor

moet leren en die op Europees niveau gegeven worden. De technologische praktijkvakken vind ik een stuk ingewikkelder.

Transport staat er om bekend dat alle leerlingen die niet goed genoeg zijn voor Technology of Society advies voor Transport krijgen. Ik heb dat eigenlijk nooit begrepen, omdat ik die vakken juist het moeilijkst vind.

‘Het maakt toch niet uit. Wat het advies ook is, we blijven toch hier,’ zeg ik om ons weer terug in de realiteit te brengen. Er is eigenlijk nog nooit iemand geweest in het Dorp die naar Society of Technology is gegaan. Je gaat of naar Transport of je blijft thuis.

‘We zien wel.’ Alina en ik lopen verder richting het treifstation. De treif is een samenvoeging van de woorden ‘trein’ en ‘zweef’. Het is een enorm snelle trein die ongeveer tien meter boven de grond zweeft.

Ik haal mijn smartpad voor de scanner en het poortje naar het station gaat open. We stappen op de roltrap en lopen naar het juiste perron.

In het hele land zijn ongeveer drie middelbare scholen. Voor de overstroming waren dat er acht, maar er zijn er dus nog maar drie over. Het is zowel de middelbare school als de basisschool, dus zeg maar twee in één. Het zijn enorm grote gebouwen waar iedereen van hun vierde tot ongeveer hun zeventiende verplicht naartoe moet.

Er is maar één Higher School en die bestaat uit drie aparte gebouwen. Een gebouw voor elk van de drie scholen. Ik ben er nooit geweest, maar er is wel een treif die er naartoe gaat vanaf dit station.

De treif stopt voor de instaphalte en we zoeken twee lege stoelen uit.

‘Waarom doen ze eigenlijk nog de moeite om ons die adviezen te geven? Uiteindelijk ligt het er toch alleen maar aan hoeveel geld je hebt, niet waar je de hoogste punten voor haalt.’ Terwijl ik het zeg, weet ik al wat ze gaat zeggen.

‘Misschien doen ze het expres om mensen zoals jij te pesten.’

Ik moet toch lachen. ‘Misschien.’

‘Het is denk ik meer een soort afsluiting. Een soort stuk tekst waar je mee aan kunt tonen dat je de middelbare school hebt afgerond,’ zegt ze.

‘Wat heb je daar nou aan?’

Alsof ik wat heb aan een document ergens op mijn smartpad. Ik kan niet eens mijn agenda fatsoenlijk vinden op dat ding, laat staan een advies van de middelbare school.

‘Gewoon, voor jezelf, dat je toch het idee hebt dat je iets hebt bereikt,’ zegt ze.

Ik vraag me af wat ze daarmee bedoelt. Iedereen moet toch de middelbare school doen? Iedereen bereikt toch precies hetzelfde? Misschien wil ze toch graag dat haar advies Technology is, terwijl ze altijd heeft gezegd dat ze niet naar de hogere school hoeft.

In tegenstelling tot mij. Ik zou wel graag naar de hogere school willen, naar Technology of Society, maar omdat ik weet dat dat toch niet kan, maakt mij dat advies ook niet zo veel uit.

‘Kan je je voorstellen dat dit de laatste dag ooit is dat we in de treif zitten?’ vraagt Alina.

‘De treif zal ik niet missen, hoor.’

Ik word altijd misselijk van de treif door hoogtevrees.

Na ongeveer een half uur zijn we aangekomen bij de halte van de school. We stappen uit en lopen met de stroom mee naar de ingang van de school.

Het eerste uur heb ik Europese Geschiedenis en Alina heeft Biotechnologie. Ik wil al de goede richting in lopen en Alina gedag zeggen als ze ineens stil staat.

‘Delta?’

Ik draai me naar haar om en zie ineens een soort angst in haar gezicht. Ik zie het soort angst dat ik zelf altijd voel. Ik heb het nog nooit bij haar gezien.

‘Het maakt niet uit wat ze zeggen, toch?’ Ze zegt het zachtjes zodat alleen ik het kan horen. Bovendien mogen we op het schoolterrein eigenlijk alleen Engels praten en zijn lokale talen verboden.

‘Tuurlijk niet. Wat maakt het nou uit wat de school denkt dat het beste voor jou is? Ook als het geen Technology is.’

Ik snap niet erg goed wat haar nu eigenlijk dwars zit.

‘Er lopen hier duizenden mensen rond. Hoe kan de school nou weten wie jij eigenlijk bent?’ zeg ik.

‘Maar ik weet ook niet wie ik ben.’

De bel gaat en Alina loopt weg in de richting van Biotechnologie.

Ik blijf alleen achter.

Alle laatstejaars zijn verdeeld over de hele dag.

De hele dag lang kan je opgeroepen worden voor je advies. Aangezien mijn achternaam achteraan in het alfabet zit, ben ik waarschijnlijk pas aan het eind van de dag aan de beurt. Tijdens de eerste lessen zal ik in ieder geval niet aan de beurt zijn.

Europese Geschiedenis wordt gegeven in een enorm groot lokaal met een groot scherm en allemaal kleine bankjes naast elkaar. Om precies negen uur begint de uitzending van de les die in alle scholen in Europa worden uitgezonden.

Een man van middelbare leeftijd staat ergens in de hoofdstad van de Unie voor een camera te praten over de geschiedenis tot aan de grote overstroming. Dat is het eindpunt van de leerstof van Europese Geschiedenis. Vandaag is de laatste les, dus zullen we waarschijnlijk de overstroming zelf bespreken. De afgelopen achttien jaar horen bij het vak Maatschappijleer.

Het scherm springt aan en het embleem van de Europese Unie is zichtbaar. Twee ringen van gouden sterren, de kleine ring in de grote.

Dan zien we de meneer wiens naam niemand weet op het scherm verschijnen en gaat hij verder met zijn uitleg voor de laatste les ooit van Europese Geschiedenis. De les begint en de groep van ongeveer 400 mensen houdt op met praten.

‘Er ontstond enorme welvaart door de steeds hechtere samenwerking van de landen in de Europese Unie,’ zegt hij in het Engels.

Zo stond het ook in het lesboek, dus dat wist ik eigenlijk al.

‘Alle lidstaten moesten samenwerken om het Europa zoals het bedoeld was in het verdrag van Londen te behouden en machtsmisbruik tegen te gaan om de mensen te kunnen beschermen.’

Het verdrag van Londen zorgde ervoor dat er minder politici nodig waren op lokaal niveau.

Als je naar Society gaat, krijg je meestal een baan in Brussels, de hoofdstad van Europa, of de hoofdstad van je eigen land. In ons geval is dat Maasdam waar ook de hogere scholen zijn. Er zijn maar heel weinig mensen die in hun eigen land blijven, omdat er maar weinig lokale politici nodig zijn.

Elk land enkele vertegenwoordigers, variërend van twee tot zevenentwintig. Dit heeft te maken met hoeveel inwoners een land heeft.

Voor de overstroming waren er hier drie vertegenwoordigers, maar door de overstroming zijn veel mensen verhuisd naar andere landen binnen de Unie.

Twaalf jaar geleden werden er nieuwe verkiezingen gehouden om twee vertegenwoordigers te kiezen in plaats van drie. Een grote meerderheid stemde, alweer, op Jenson en wat minder op Simons. Zij zijn nu nog steeds de twee vertegenwoordigers van dit land.

Uiteindelijk heeft de vertegenwoordiger helemaal niet zo veel macht, omdat alle beslissingen op centraal niveau in de hoofdstad van de Unie worden genomen met alle vertegenwoordigers van alle landen bij elkaar.

Alleen voor lokale bevoegdheden, zoals de hoogte van Werklozenuitkeringen, belastingen, de nationale veiligheid en de organisatie van het onderwijs mogen de vertegenwoordigers beslissingen nemen.

De docent zal het wel over andere landen hebben waar sommige mensenrechten nogal worden geschonden en Werklozen niet genoeg geld krijgen. Ook al is het bedrag van de uitkeringen aanzienlijk omlaag gegaan sinds de invoering, we krijgen nog steeds genoeg om van te leven.

‘De strijd tegen de natuur konden we winnen, omdat we samenwerkten,’ gaat de docent verder. ‘Door de veiligheid van alle mensen voorop te stellen was...’

Zo gaat het nog wel even door. Ik snap niet waarom we het lesboek moeten lezen en naar de les moeten gaan. Allebei zeggen ze precies hetzelfde.

De uitzending is afgelopen. Dat is altijd zo, want het is precies vijf voor tien en dan is de les voorbij.

Met de strijd tegen de natuur bedoelde hij de overstroming die dit land getroffen heeft. Dat konden ze inderdaad alleen oplossen door samen te werken. Anders konden de mensen die in gevaar waren nergens heen. Dan mochten ze niet ergens anders gaan wonen.

Tijdens de pauze zie ik Alina al aan een tafeltje zitten in de aula. Misschien heeft ze haar advies al gehad. Het is druk en ik zie sommige mensen die ik herken druk praten. Anderen zitten wat beteuterd te kijken. Ik ga op de stoel tegenover haar zitten.

‘En?’ zeg ik nieuwsgierig. Ik wil het echt graag weten.

‘Transport,’ zegt ze een beetje teleurgesteld terwijl ze met een neppe glimlach ergens in mijn richting kijkt.

‘Nou, dat is iets wat ik nooit zal kunnen zeggen,’ zeg ik om haar te proberen op te vrolijken, ook al weet ik nog steeds niet waarvoor.

Misschien had ze toch stiekem Technology verwacht.

‘Nee, omdat je daar veel te goed voor bent,’ zegt ze.

‘Te goed? Voor Transport? Hebben wij niet al minstens tien jaar samen sportles?’

Ik heb genoeg slechte herinneringen waar ik of van moet lachen of om moet huilen. Dat ligt eraan.

‘Ja. Te goed,’ zegt ze op een wat boze toon. ‘Iedereen die te slecht is voor de rest komt in Transport terecht. Dat weet jij ook best.’

‘Ik...’ Laat ook maar, denk ik. Sommigen mensen krijgen helemaal geen advies. Die mensen zijn er ook, maar dat is denk ik ook niet wat ze nu wil horen.

‘Hoe ging het eigenlijk? Ik bedoel, moest je gewoon je smartpad ergens voor houden of zo?’

‘Nee, je moest wachten en er waren drie kamers. Eerst dacht ik dat het er één was voor elke school, maar dat was niet zo. Dan kwam je naam tevoorschijn op het scherm op een deur en daar moest je dan naar binnen en gaan zitten aan een bureau. Dan

feliciteert die vrouw je dat je bent geslaagd en krijg je je uitslag en vertelt ze ook een beetje waarom.'

'Oh.'

'Ja, dat was niet zo leuk.' Ze kijkt naar haar twee boterhammen alsof ze wil zeggen dat ze veel liever eet dan praat.

'Hoezo?'

'Nou, zoals jij al zei. Wie is zij nou om mij te vertellen wat ik kan en niet? Ik zou toch zelf moeten kunnen beslissen?' zegt ze terwijl ze me ineens recht aankijkt.

'Maar dat kan toch ook? In principe kan je je nog steeds aanmelden voor Technology, als je het geld had... En ook al was je advies Technology, dan nog kon je je niet aanmelden, want je hebt het geld niet.' Het is best wel logisch.

'Ja, dat klopt.' Ze gaat verder met het eten van haar boterham.

'En je wilde toch ook helemaal geen Werkende worden?' Ik haal mijn broodtrommel uit mijn tas en maak hem open.

'Nee, ik wil ook geen Werkende worden, maar dat betekent niet dat het leuk is om te horen dat je geen talent hebt,' zegt ze met haar mond vol.

'Je hebt wel talent,' zeg ik en dat meen ik echt. Ik ben heel vaak jaloers op haar geweest, omdat ze helemaal geen probleem heeft met die dingen die ik juist niet kan. Verder heeft ze hobby's, terwijl ik alleen zit te leren. Ze heeft vrienden en vriendinnen. Ik heb eigenlijk alleen haar. Bovendien is ze veel aardiger dan ik. Dat is misschien ook de reden dat ze meer vrienden heeft.

'Weet je wie er ook Transport heeft?' vraagt ze.

'Het hele Dorp?' gok ik.

'Haha. Ja, maar dat bedoel ik niet.' Ze kijkt een beetje zenuwachtig naar beneden en zegt zachtjes: 'Tim'.

'Tim? Oké. Ja, dat was wel te verwachten.'

Tim is super sportief en goed in alle Transport-vakken. Hij is ook één van de mensen die mij nogal eens pestte toen we kleiner waren. Hij woont ergens in de buurt bij ons in het Dorp. Verder ken ik hem niet echt. Gelukkig niet.

‘Hoezo? Vind je hem dom?’ zegt Alina dan ineens wat ik nogal een rare reactie vind.

‘Nee. Hij is super goed in alle Transport-vakken. Logisch dan toch? Verder nog iemand?’

‘Ja, bijna iedereen die ik tot nu toe heb gesproken had Transport. Echt bijna iedereen. Ook heel veel mensen uit andere Dorpen. Maar er waren ook heel veel mensen die niks hadden gekregen. Misschien heb ik toch wel geluk dan,’ voegt ze met volle mond toe.

We eten ons eten op en als de bel gaat, gaan we samen op weg naar onze allerlaatste les Milieu en Klimaat.

‘Vandaag ronden we het hoofdstuk *Klimaatverandering* af. Voor de overstroming was de zeespiegel zo ver gestegen dat de dijken het niet meer tegen konden houden. In deze korte video wordt gedemonstreerd hoe dit uiteindelijk gebeurde.’

De docent gaat in haar stoel zitten. Ze zal vast blij zijn met de aankomende zomervakantie. Ze gebruikt de laatste tijd het ene filmpje na het andere. We zouden haar net zo goed kunnen vervangen door een beeldscherm zoals bij de Europese vakken al het geval is.

‘Hoe vaak hebben we dit al niet gehoord?’ Alina zit wat te duwen op het scherm van haar smartpad terwijl ze tegen mij praat en me afleidt van de les. ‘Voor de laatste les konden ze toch wel iets boeienders verzinnen?’

Dit hebben we inderdaad al heel vaak gehoord. Altijd hetzelfde liedje. De overstroming kwam doordat de steeds hogere temperatuur het ijs smolt, de zeespiegel te hoog werd en de dijken braken. De mensen die er woonden waren al getransporteerd naar andere delen van de Unie. Niemand wilde naar dit deel van het land verhuizen, omdat ze bang waren dat dit deel van het land ook zou overstromen. Daarom gingen de meeste mensen ergens verderop wonen in andere landen.

‘Alle mensen in het gevaarlijke gebied werden tijdig getransporteerd naar veilige gebieden. Door de stabilisatie van de temperatuursveranderingen hoeven we ons geen zorgen meer te maken dat er ooit nog een overstroming komt. De nieuwste technologieën op het gebied van waterhuishouding beschermen de Europese Unie voorlopig voor mogelijke gevaren, mochten die zich voordoen.’

Niemand zit echt op te letten.

Terwijl de docent verdergaat over de oorzaken van de overstroming verschijnt er op het lichtgevende scherm rechts van

het beeldscherm een naam. Het is iemand die wordt opgeroepen om zijn advies te komen halen.

Daphne staat op, pakt haar tas en haar smartpad en loopt weg. Ik denk niet dat ik haar ooit nog terug zal zien.

Dan denk ik aan iets wat me lang geleden toen we voor het eerst over de overstroming hoorden al dwarszat.

Als niemand naar dit deel van het land wilde verhuizen, omdat het hier zo gevaarlijk was, waarom zijn de mensen die hier woonden dan niet getransporteerd?

Ik weet nog dat mijn ouders me voor het eerst vertelden over de overstroming.

Meestal vertelden ze het als verhaaltje voor het slapengaan. Ze zeiden dat ze op een dag wakker werden, uit het raam keken en merkten dat ze ineens op het strand woonden. De zee had besloten zich een stukje op te schuiven.

Als ze hadden geweten van de gevaren, waren ze toch wel verhuisd? Ze waren net getrouwd en mijn moeder moet ook rond die tijd zwanger geweest zijn van mij.

‘Hoe wisten ze eigenlijk tot hoe ver de overstroming zou komen?’

Oh mijn god. Ik zeg nooit iets tijdens de les.

Ik krijg het ineens heel warm. Sommigen mensen zitten me ineens raar aan te kijken.

‘Hoezo?’ De docent kijkt wat verbaasd mijn kant op.

‘Nou,’ begin ik aarzelend. ‘Als iedereen getransporteerd werd naar andere gebieden voor de overstroming, hoe wisten ze dan wie ze allemaal moesten transporteren?’

‘Uh...’ De docent lijkt niet erg op haar gemak. Dat kan ik me voorstellen. Iedereen schrikt zich dood dat ik iets zeg. ‘Er waren technologieën. Daar konden ze het mee inschatten.’

Daar houdt de docent het bij en ze gaat weer door met het laten zien van rare video’s.

Ik zit niet echt meer op te letten. Wat maakt het ook uit? Dit is de laatste schooldag. Ik word pas weer uit mijn gedachten gehaald als de bel gaat.

Iedereen pakt met zoveel mogelijk lawaai zijn spullen en loopt het lokaal uit. ‘Oké, succes met jullie vervolgopleiding als jullie die gaan volgen en...’

Ik probeer mijn hartslag onder controle te krijgen. Ik kan me niet herinneren dat ik ooit eerder iets gezegd heb in de klas. Misschien lang geleden. Ik probeer helder na te denken en ik krijg een herkenbaar, vreemd gevoel.

Ze konden het inschatten? Mijn huis staat vlak naast wat nu de zee is. Dan moeten ze wel heel veel geluk hebben gehad met inschatten.

Of het waren mijn ouders die juist geluk hadden.

Na het laatste uur moet ik nog wachten.

Uiteindelijk is het zo ver. Mijn naam staat met grote donkerblauwe letter op het scherm in de aula. Ik loop naar het lokaal dat al de hele dag bij alle andere namen ook stond aangegeven.

Er staan drie stoelen waarvan er al twee bezet zijn. Op de middelste stoel zit een klein meisje met lang, steil zwart haar. Op de eerste stoel zit een jongen die ik vaag herken van een paar vakken die ik de laatste paar jaren heb gehad.

Om de een of andere reden word ik nogal zenuwachtig van die twee.

Aan hun kleding te zien zijn het allebei Werkenden. Misschien dat die zich juist drukker maken om de uitslag. Voor hen is het tenminste van belang. Als je genoeg geld hebt en ze zeggen dat je beter niet naar Technology of Society kunt gaan, omdat je het niet zult halen, is dat nogal een tegenslag.

Wat moet je dan? Met Transport kan je natuurlijk ook Werkende blijven, maar de meeste Werkenden willen niet naar Transport. Zeker niet sinds de opleiding steeds goedkoper is geworden dat het nu gratis is en er dus heel veel Werklozen op die school zitten. Volgens mij zien de Werkenden het echt als een schande als ze naar Transport zouden gaan. Als dat al een schande is, wat voor schande zou het voor hen dan zijn om Werkloze te worden?

De stilte is echt ondraaglijk. Ik wou dat ik het lef had om iets te zeggen. Iets grappigs of zo om de spanning wat weg te nemen, maar nee.

Er komt een jongen uit de rechtse kamer en er verschijnt een naam op het scherm op de rechtse deur. Dat zal die jongen op de eerste stoel wel zijn.

Hij kijkt helemaal niet nerveus, maar toch krijg ik dat idee. Hij is vast zo iemand die per se Society wil krijgen. Hij staat op en kijkt mij en het andere meisje aan. Hij kijkt ons aan alsof we al jaren bevriend zijn en wenst ons succes voor het advies.

Weer zoiets doms. Waarvoor hebben we in hemelsnaam succes nodig? Om zonder te vallen op te staan en het kamertje in te lopen? Dat advies krijg ik toch wel, wat ik ook doe.

Kort daarna komt er een ander meisje aan dat weer op de vrijgekomen stoel gaat zitten wachten. Zij komt vast uit een of ander dorp. Ik herken haar van Sport een paar jaar terug. Daar was zij ook niet zo goed in. Ik ben dus niet de enige die niets kan, denk ik stiekem.

Als het mijn beurt is, stap ik door de deur van de linkse kamer en ga ik zitten op de grijze stoel aan het grijze bureau. De muren zijn kaal en er is niet veel meer te zien dan het moderne meubilair. Voor me zit een mevrouw die mijn docent was toen ik heel klein was. Volgens mij was ze zelfs een van mijn eerste docenten. Vreemd dat ze nu, op de laatste dag, er ook is.

‘Delta.’ Ze kijkt op van haar luxe smartpad en kijkt me aan alsof ze verwacht dat ik iets doe of zeg.

Ik wiebel wat ongemakkelijk op en neer op mijn stoel en probeer nonchalant op te kijken. Ik weet dat het niks uitmaakt, maar toch word ik er zenuwachtig van.

‘Gefeliciteerd, je hebt het gehaald,’ zegt ze in het Engels.

Oké. Iedereen heeft het toch gehaald? Wat een onzin. Niemand zakt voor de middelbare school. Ze houden je gewoon zo lang totdat je het laatste jaar hebt voltooid.

Ik wil net iets zeggen als ze ineens een soort rare grijns op haar hoofd krijgt.

‘Ik zal maar meteen overgaan tot je advies.’

Nou, doe maar.

‘Het was moeilijk, maar na het zien van al je scores van je gehele schoolperiode moet ik zeggen dat het wat moeilijker was om voor jou tot een passend advies te komen. Je moet weten dat we honderden leerlingen advies moeten geven en dat de computer meestal wel tot een goed advies komt, maar bij jou was dat niet het geval. Mijn eerste persoonlijke gedachte was eigenlijk Creative, maar ja, dat kan helaas niet meer.’

Creative was vroeger de vierde hogere school. Ongeveer twee jaar na de overstroming werd die school officieel opgeheven, omdat er te weinig belangstelling voor was. Ook werd het steeds moeilijker om aan een baan te komen met Creative. Net als alle andere dingen werden ontwerpers en muzikanten vervangen door machines en operators. Het gebouw staat er nog steeds volgens mijn lesboek Maatschappijleer, maar is al jaren niet meer in gebruik.

Nu weet ik het weer. De vrouw voor mij is Juffrouw Sandra. Zij was een van de docenten van Creative. Toen alle Creative-vakken werden opgeheven heeft ze waarschijnlijk een baan als adviseur gekregen.

‘Ik herinner me jou nog, omdat je in mijn eerste klas zat toen ik pas begon als docent hier bij de sectie Creative. Ik stelde me altijd voor dat jij uiteindelijk zou eindigen bij Creative als je ouder werd, maar dat dacht ik waarschijnlijk over al mijn leerlingen.’

Ieder kind vindt de creatieve vakken toch het leukst? Niemand zit als negenjarige toch te wachten op technologie of maatschappijleer?

‘Creative heeft niet per se te maken met kunstzinnig zijn. Het is meer een andere manier van denken. Dat is ook precies de reden waarom ik het niet met Transport eens ben. Daar wordt een andere manier van denken juist ontmoedigd. Maar, jeetje, dat zou ik eigenlijk niet moeten zeggen.’

Ze kijkt nerveus de kamer rond, naar boven en naar opzij en lacht dan heel eng naar me. Ik probeer aardig terug te glimlachen.

Oh, god. Misschien had ik die succeswensing toch nodig. Waarom kan ik niet gewoon mijn smartpad voor een apparaat houden zoals altijd wanneer we nieuwe boeken op onze pad moeten laden of als we de uitslag voor een proefwerk terugkrijgen?

‘Veel leerlingen met jouw achtergrond worden aangemoedigd om voor Transport te kiezen. Dan kunnen ze, als ze dat willen, toch in ieder geval proberen om toegelaten te worden tot een van de Higher Schools. Ikzelf geef kinderen van Werklozen liever geen advies voor Society of Technology, omdat dat soms voor emotionele klachten kan zorgen. Maar aangezien jouw punten voor alle Transport-vakken, vooral Sport en Rijles, niet erg goed zijn...’

Niet erg goed? Onvoldoende, zal je bedoelen.

‘... weet ik niet zo goed wat ik met je aan moet.’

Ik snap er echt niks van. Ik dacht dat het hier om cijfers ging. Heb ik hier al die jaren zo hard voor geleerd? Dag in, dag uit. Van ’s morgens tot ’s avonds heb ik alle boeken van voor naar achter gelezen en dat alles om te horen dat ik niet goed genoeg ben voor Transport? Hoe zit het dan met mijn punten voor de Society- en Technology-vakken?

Nu snap ik eindelijk hoe Alina zich voelt. Ik voel me ook een beetje... teleurgesteld.

‘Je cijfers zijn bovengemiddeld. Niet heel goed, maar goed genoeg. Ik denk dat je het best zou kunnen halen, Technology of Society.’ Ze kijkt me glimlachend aan en drukt op het scherm van haar smartpad. ‘Maar, nou ja, het spijt me.’

GEEN.

Het moment dat ze op haar smartpad drukte, zoemde mijn smartpad en zodra ik het scherm aanzette, zag ik het nieuwe document. Onder mijn gegevens en een lelijke pasfoto van vorig jaar staat het advies. GEEN.

Hier heb ik dus al die jaren zo hard voor geleerd. Ik heb alles gedaan om nu te horen te krijgen dat ik nergens goed in ben. Zoals ik al dacht.

De vrouw kijkt alweer terug naar haar smartpad. Haar zorgen over emotionele klachten zijn denk ik al weer bij de volgende leerling.

Ik sta op en zet mijn smartpad uit. Wat moet ik hiermee? Een nutteloos gesprek en een paar minuten zonne-energie van mijn smartpad verspilt aan een woordje.

GEEN.

In de treif naar huis pak ik mijn agenda erbij.

Vanavond moet ik eigenlijk werken zoals elke maandag. Na schooltijd en in de weekenden werk ik wel eens bij enkele families in het Dorp of in een van de grote huizen op de Avenue. Ze hebben daar natuurlijk machines en robots die schoonmaken, wassen en koken, maar sommigen hebben liever dat gewone mensen dat doen. Zij zeggen dat machines niet flexibel genoeg zijn en hun grenzen hebben. Volgens mij bedoelen ze gewoon dat je niet tegen ze kunt zeuren of schreeuwen. Of nou ja, het heeft niet erg veel zin.

Eigenlijk zou je kunnen zeggen dat die mensen op een gegeven moment zo veel geld hebben, dat ze weer meer op Werklozen gaan lijken die ook alles zonder technologie moeten doen.

Ik heb dit baantje al twee jaar. Dat was het moment dat ik er achter kwam dat ik naar de hogere school wilde en dat ik daar enorm veel geld voor nodig zou moeten hebben.

Ik weet zelf ook wel dat ik tientallen jaren de hele dag lang zou moeten werken om genoeg geld te verdienen voor de hogere school. Toch gaf het me een goed gevoel om het in ieder geval te proberen. Dan had ik in ieder geval het gevoel dat ik er alles aan deed. Dus meldde ik me aan bij het Bijverdieningspunt in het Dorp om wat bij te verdienen.

Er zijn niet zo heel veel mensen die wat bijverdienen. De meeste mensen hebben zo lang met weinig geld geleefd dat ze er niks meer om geld geven, zolang ze maar genoeg hebben. Anderen zien geld verdienen zoals anderen een hobby of Werklozencarrière hebben. Bij een baantje heb je alleen meer zekerheid dat je ook geld krijgt, maar de baantjes zijn saai en zwaar en niet veel mensen houden het lang vol. Die paar extra euro's erbij zullen je leven niet veel veranderen.